

35 DIEVČAT. JEDNA KORUNA.
SÚŤAŽ, KTORÁ ZMENÍ ICH ŽIVOT.

SELEKCIA

KIERA CASS

COO
BOO

Selekcia

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.sk
www.albatrosmedia.sk

Kiera Cass

Selekcia – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

SELEKCIA

KIERA CASS

Z angličtiny preložil Martin Polakovič

COO
BOO

Kiera Cass: The Selection
Copyright © Kiera Cass, 2012
Translation © Martin Polakovič, 2014
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2014

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-2967-3
ISBN e-knihy 978-80-566-3032-7 (1. zverejnenie, 2022) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-3033-4 (1. zverejnenie, 2022) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-566-2972-7 (1. zverejnenie, 2022) (ePDF)

KAPITOLA 1

Keď sme si na pošte vyzdvihli ten list, mama bola v siedmom nebi. Už predtým sa rozhodla, že všetky naše problémy sú vyriešené, raz a navždy za nami. Veľkým háčikom v jej dokonalom pláne som bola ja. Nepovažovala som sa za obzvlášť neposlušnú dcéru, ale tu sa moja trpezlivosť končila.

Nechcela som patriť do kráľovskej rodiny. Nechcela som byť Jednotkou. Nechcela som sa o to ani len *pokúsiť*.

Schovala som sa vo svojej izbe, na jedinom mieste, kde som mala pokoj od čulého ruchu plného domu, a snažila som sa vymyslieť nejaký argument, ktorý by ju odzbrojil. Zatiaľ som mala slušnú zbierku úprimných názorov... Nemyslím, že by bol medzi nimi jediný, ktorý by jej stál za pozornosť.

Už som sa jej nemohla viac vyhýbať. Blížil sa čas obeda, a keďže som bola najstarším dieťaťom, ktoré ešte ostalo v dome, všetky povinnosti spojené s varením ostali na mňa. S námahou som vstala z postele a vykročila som do toho blázince.

Mama na mňa hodila nepríjemný pohľad, no nepovedala ani slovo.

V úplnej tichosti sme okolo seba prechádzali z kuchyne do jedálne. Pripravovali sme kurča, cestoviny, nakrájané jablká a prestierali sme pre piatich. Keď som zdvihla zrak, zahľadela sa na mňa prísny pohľadom, akoby vo mne chcela vzbudiť pocit viny a prinútiť ma urobiť, čo odo mňa chce. Často to skúšala. Ako keď som nechcela vziať istú prácu, pretože som vedela, že hosťujúca rodina sa správa zbytočne hrubo. Alebo keď odo mňa chcela, aby som vydrhla celý dom, pretože sme si nemohli dovoliť zavolať na pomoc Šestku.

Niekedy to zabralo. Niekedy nie. A v tomto som nehodlala ustúpiť.

Neznášala, keď som sa zaťažala. Ale tvrdohlavá som po nej, takže by ju to nemalo prekvapovať. Toto však nebolo len o mne. Mama bola v poslednom čase nesvoja. Končilo sa leto a čoskoro príde chlad. A obavy.

Mama nahnevane trepla džbán s čajom doprostred stola. Pri myšlienke na čaj s citrónom mi tiekli slinky. Budem však musieť počkať. Bola by škoda, keby som si svoj pohár vypila už teraz a k jedlu by mi už ostala len voda.

„Zabílo by ťa, keby si vyplnila tú žiadosť?“ neudržala sa. „Selekcia by mohla byť pre teba skvelou príležitosťou, pre nás všetkých.“

Nahlas som si povzdychla. Vyplniť tú žiadosť by bolo pre mňa skoro ako smrť.

Nebolo žiadnym tajomstvom, že rebeli – podzemné kolónie, ktoré nenávideli Illeu, našu veľkú a relatívne mladú krajinu – podnikali na palác časté a zúrivé výpady. Už sme ich videli v akcii v Karolíne. Jednu z magistrátnych budov vypálili do tla a niekoľkým Dvojkám doničili auto. Raz dokonca došlo k veľkému úteku z väzenia, no keď vezmem do úvahy, že oslobodili len pubertálne dievča, ktorému sa podarilo otehotnieť, a Sedmičku – otca deviatich detí, nemohla som sa zbaviť dojmu, že vtedy konali správne.

Odhladnuc od možného nebezpečenstva, mala som pocit, že už len zväzanie Výberu by mi prevrátilo dieru do srdca. Neubránila som sa úsmevu, keď som si pomyslela na všetky dôvody, prečo je moje miesto presne tam, kde práve som.

„Posledných niekoľko rokov bolo pre tvojho otca veľmi ťažkých,“ povedala jedovato. „Ak máš v sebe kúsok súcitu, pomysli naňho.“

Otec. Áno. Naozaj som chcela otcovi pomôcť. Aj May a Geradovi. Aj mame, asi. Keď to povedala takto, dôvody na úsmev pominuli. Už pridľho sme sa tu dusili. Zaujímalo by ma, či by to otec vnímal ako spôsob nápravy, či to peniaze vôbec dokážu.

Niežeby naša situácia bola až taká zlá, že by sme sa báli o prežitie alebo niečo podobné. Neboli sme na mizine. Ale myslím, že sme od toho nemali až tak ďaleko.

Naša kasta bola tri čísla od úplného spodku. Boli sme umelci. A umelci a klasickí hudobníci boli len tri stupienky odo dna. Doslava. Náš rozpočet bol napätý ako struna a náš príjem do veľkej miery závisel od ročného obdobia.

Spomenula som si, ako som v jednej ošúchanej dejepisnej knižke čítala, že všetky hlavné sviatky roka boli kedysi natlačené do zimných mesiacov. Po čomsi, čo sa volalo Halloween, nasledovalo Vďakyzvdanie, potom boli Vianoce a Nový rok. Nasledovali jeden za druhým.

Vianoce ostali rovnaké. Dátum narodenia božstva sa zmeniť nedá. Keď však Illeá podpísala veľkú mierovú dohodu s Čínou, Nový rok pripadol na január či február – v závislosti od polohy mesiaca. Všetky individuálne oslavy vďaky a nezávislosti z našej strany sveta sa spojili do jedného Veľkého dňa slávy. Ten sa oslavuje v lete. Je to čas osláv vzniku Illey, radosti z toho, že sme ešte stále tu.

Neviem, čo bol Halloween. Už sa nikdy neobjavil.

Minimálne trikrát ročne mala naša rodina plné ruky práce. Otec

a May vyrábali svoje umenie a ich podporovatelia ho kupovali ako dary. Ja s mamou sme účinkovali na večierkoch – ja som spievala a ona hrala na klavíri. Kým to bolo v našich silách, neodmietli sme žiadnu prácu. Keď som bola mladšia, desilo ma to. Teraz som sa len snažila byť ako hudba, ktorá hrá v pozadí. Tak nás videli naši zamestnávateľa: malo nás byť počuť, ale nie vidieť.

Gerad svoj talent ešte neobjavil. Mal však len sedem rokov. Ešte mal trocha času.

Čoskoro opadnú listy a náš maličký svet bude opäť neistý. Päť hladných krkov, no iba štyria pracujúci. Bez istej práce až do Vianoc.

Keď som sa na to pozrela takto, Selekcia sa zdala ako lano – istota, ktorej som sa mohla pridržať. Ten hlúpy list ma môže vytiahnuť z tejto temnej priepasti – a so mnou celú moju rodinu.

Pozrela som sa na mamu. Na to, že bola Pätka, bola trocha pri sebe, čo bolo divné.

Nebola pahlná a jedla nazvyš sme aj tak nemali. Možno takto jednoducho vyzerá telo po piatich deťoch. Mala ryšavé vlasy ako ja, no plné jasnobielych prameňov. Posiali jej hlavu z ničoho nič pred dvoma rokmi. V okolí očí mala vrásky, hoci bola stále dosť mladá, a ako sa presúvala po kuchyni, videla som, že je zhrbená, akoby jej na pleciah tlačilo neviditeľné bremeno.

Vedela som, že toho musí veľa uniesť. Vedela som, že to preto sa ma snažila tak manipulovať. Už beztak sme sa dosť hádali, no keď sa potichu priblížila jeseň, čas pracovného sucha, bola omnoho viac podráždená. A vedela som, že nedokáže pochopiť, prečo nechcem ani len vyplniť nejakú hlúpu prihlášku.

Na tomto svete však boli veci – dôležité veci – ktoré som milovala. A ten papier mi pripadal ako múr, ktorý mi bránil dostať sa k tomu, čo chcem. Možno boli moje túžby hlúpe. Možno boli celkom nere-

álne. Ale boli moje. Nechcela som obetovať svoje sny – bez ohľadu na to, koľko pre mňa znamená moja rodina. Okrem toho – už som im obetovala veľa.

Kenna sa vydala a Kota bol preč, takže som bola najstaršia z detí, ktoré ostali, a svojej úlohy som sa zhostila tak rýchlo, ako sa len dalo. Robila som maximum pre to, aby som prispela do rodiny. Domácu výučbu sme prispôbili môjmu skúšaniu, ktoré zabralo väčšinu dňa, pretože som sa snažila zdokonaľiť nielen v speve, ale aj v niekoľkých nástrojoch.

Ale keď sme mali tento list, na žiadnej mojej práci už nezáležalo. V maminých očiach som už bola kráľovnou.

Keby som viac rozmýšľala, ukryla by som to hlúpe oznámenie, skôr ako vojdú otec, May a Gerad. Nevedela som však, že mama si ho schovala pod šaty. Vytiahla ho uprostred jedenia.

„Adresované Singerovcom,“ vyhlásila.

Snažila som sa ho zdrapnúť, no mama bola rýchlejšia. Skôr či neskôr by sa to aj tak dozvedeli, ale ak to oznámi takto, všetci budú na jej strane.

„Mami, prosím,“ žiadala som ju.

„Chcem to počuť!“ zapišťala May. Neprekvapovalo ma to. Moja mladšia sestra vyzerala presne ako ja, len s trojročným rozdielom. Aj keď bol náš vzhľad prakticky identický, osobnosť sme mali každá celkom inú. Na rozdiel odo mňa bola May spoločenská a optimistická. A momentálne mala hlavu plnú chlapcov. Celá táto záležitosť jej pripadala ako niečo úžasne romantické.

Cítila som, ako sa červenám od zahanbenia. Otec pozorne počúval a May doslova skákala od radosti. Gerad, zlatý chlapec, len jedol ďalej. Mama si odkašľala a pokračovala.

„Posledné sčítanie ľudu potvrdilo, že vo vašom dome v súčasnosti prebýva nezadaná žena vo veku šestnásť až dvadsať rokov.

Radi by sme vás upozornili na blížiacu sa príležitosť vzdať hold veľkému národu Illey.“

May opäť zapišťala a stisla mi rameno. „To si ty!“

„Ja viem, ty malá opica. Prestaň, lebo mi zlomíš ruku.“ May ma však nepustila a skákala ešte viac.

„Náš milovaný princ Maxon Schreave,“ pokračovala mama, „dovŕši tento mesiac plnoletosť. Dúfa, že do tejto novej životnej etapy vkročí s partnerkou – že jeho nevestou bude pravá dcéra Illey. Ak vašu súcu dcéru, sestru či zverenkyňu zaujíma možnosť stať sa nevestou princa Maxona a zbožňovanou princeznou Illey, vyplňte, prosím, priloženú prihlášku a odovzdajte ju vo svojom najbližšom provinčnom stredisku. S princom sa stretne jedna žena z každej provincie, vybraná náhodným žrebom.

Uchádzačky budú ubytované v krásnom paláci Illey v Angeles po celý čas ich pobytu. Rodinám každej z nich bude vyplatené štedré odškodné,“ to mama zdôraznila, „za ich službu kráľovskej rodine.“

Zagúľala som nad tým očami. Takto to robievali s kráľovskými synmi. Princezné, ktoré sa narodili do kráľovskej rodiny, predali na vydaj, aby sa upevnili naše mladé vzťahy s ostatnými krajinami. Chápala som ten dôvod – potrebovali sme spojencov. Ale nepáčilo sa mi to. Nikdy predtým som nemusela byť svedkom ničoho takého a dúfala som, že ani nikdy nebudem. Do kráľovskej rodiny sa nenarodila princezná už tri generácie. Princovia si však brali ženy z ľudu, aby pozdvihli morálku nášho niekedy vrtkavého národa. Myslím, že nás to má spojiť a pripomenúť nám, že Illeá vyrástla na zelenej lúke.

Ani jedna z možností sa mi nepozdávala. A predstava, že by som sa zúčastnila tejto súťaže a celý národ sledoval, ako si jeden nafúkaný trkvas vyberá tú najrozkošnejšiu a najpovrchnejšiu zo skupinky, aby mu robila mlčiacu peknú tváričku, ktorá bude vedľa

neho stáť, keď bude v telke... mala som chuť kričať. Existuje niečo ponížujúcejšie?

Okrem toho som už navštívila dosť Dvojok a Trojok, aby som na sto percent vedela, že nikdy nechcem byť jednou z nich, nehovoriac o Jednotke. Ak nás práve netrápil hlad, bola som celkom spokojná ako Päťka. To mama prahla po vyššej kaste, nie ja.

„A Americu si isto zamiluje! Je taká krásna,“ rozplývala sa mama.

„Ale mama. Som tak prinajlepšom priemerná.“

„To nie si!“ povedala May. „Pretože ja vyzerám presne ako ty a som pekná!“ Vystrúhala taký široký úsmev, že som neudržala smiech. A bola to dobrá pripomienka. Pretože May bola naozaj krásna.

Nebolo to však len jej tvárou, odzbrojujúcim úsmevom či jasnými očami. Z May vyžarovala energia, prekypovala nadšením, pre ktorého človek chcel byť v jej prítomnosti. May bola magneticky prítiažlivá a, úprimne, ja som taká nebola.

„Gerad, čo si myslíš ty? Som podľa teba pekná?“ spýtala som sa. Všetky oči sa obrátila na najmladšieho člena rodiny.

„Nie! Baby sú hnusné!“

„Gerad, no tak.“ Mama si nahnevane povzdychla, no len naoko. Na Gerada sa dalo ťažko hnevať. „America, musíš vedieť, že si veľmi pôvabná.“

„Keď som taká pekná, ako to, že ma nikdy nikto nepozval na rande?“

„Och, oni by chceli, ale ja ich vždy zaplaším. Moje dievčatá sú prípekné na to, aby sa vydali za päťku. Kenna si vzala Štvorku a som si istá, že ty máš ešte na viac.“ Mama si upila z čaju.

„Volá sa James. Prestaň ho volať číslom. A odkedy za mnou chodia chlapci?“ Počula som, ako sa mi zvyšuje hlas. Na našom prahu som nikdy nevidela jediného chlapca.

„Už dlhšie,“ povedal otec. Bolo to prvýkrát, čo k téme niečo

povedal. Jeho hlas mal smutný podtón a uprene hľadel do svojej šálky. Snažila som sa dovtípiť, čo ho tak rozrušuje. Chlapci, ktorí za mnou chodia? To, že sme s mamou opäť v sebe? Predstava, že by som sa súťaže nezúčastnila? Tá dialka, ktorá by nás delila, keby som sa zúčastnila?

S otcom sme si boli blízki. Myslím, že v čase, keď som prišla na svet, bola mama so silami v koncoch, a tak sa o mňa väčšinou staral on. Svoju prchkú povahu mám po mame, no empatiu zasa po otcovi.

Na krátky okamih zdvihol zrak a ja som okamžite pochopila. Nechcel to odo mňa žiadať. Nechcel, aby som odišla. Nemohol však poprieť tie výhody, ktoré by sme získali, keby sa mi tam podarilo dostať – čo i len na jediný deň.

„America, buď rozumná,“ povedala mama. „Iste sme jediní rodičia v krajine, ktorí na to musia svoju dcéru nahovárať. Len pomysli na tú príležitosť! Raz by si mohla byť kráľovnou!“

„Mami. Aj keby som chcela byť kráľovnou, čo rozhodne nechcem, sú tu tisícky ďalších uchádzačiek z celej provincie. Tisícky. A keby ma aj náhodou vyžrebovali, ešte stále by tu bolo 34 ďalších dievčat, ktoré určite vedia zvädzať lepšie, ako to ja kedy dokážem predstierať.“

Gerad zbystril. „Čo je to zvädzať?“

„Nič,“ odpovedali sme všetci naraz.

„Je smiešne si pri tom všetkom namýšľať, že by som mohla nejak vyhrať,“ dokončila som.

Mama odsunula stoličku, postavila sa a natiahla sa ponad stôl ku mne.

„Jedna to vyhrať musí, America. Máš rovnakú šancu ako všetky ostatné.“ Hodila na stôl obrúsok a otočila sa na odchod. „Gerad, keď to doješ, je čas na sprchu.“

Zašomral.

May jedla mlčky. Gerad si vypýtal dupľu, no už nič nebolo. Keď deti vstali, začala som spratávať zo stola. Otec len sedel a chlipkal svoj čaj. Opäť mal žlté škvrnky od farby, ktoré mi na tvári vyčarili úsmev. Postavil sa a striasol si omrvinky z košele.

„Prepáč, otec,“ zamumlala som pri zbieraní tanierov.

„To nič, pampúšik. Nehnevám sa.“ Uvoľnene sa usmial a chytil ma okolo pliec.

„Ja len...“

„Nemusíš mi to vysvetľovať, zlatko. Ja viem.“ Pobožkal ma na čelo. „Vrátim sa k práci.“

Na to som odišla do kuchyne a začala umývať riad. Svoj tanier s takmer nedotknutým jedlom som zakryla servítkou a schovala ho do chladničky. Ostatní nechali len omrvinky.

Povzdychla som si a zamierila som do svojej izby nachystať sa do postele. Celá tá záležitosť bola neznesiteľná.

Prečo na mňa mama musela tak tlačiť? Nebola spokojná? Nemiluje hádam otca? Prečo jej to nestačí? Prečo vždy musí všetko vyhrocovať?

Lahla som si na svoj nepohodlný matrac a pokúsila som sa zobrať si Výber na drobné. Myslím, že to má svoje výhody. Bolo by fajn aspoň sa chvíľu dobre najesť. Nemala som sa čoho obávať. Do princa Maxona sa nezamilujem. Z toho, čo som videla v Správach z Kapitolu, by sa mi ten chlap ani nepáčil

Zdalo sa to ako večnosť, kým udrela polnoc. Pristavila som sa pri zrkadle pri dverách, aby som sa uistila, že moje vlasy vyzerajú rovnako dobre ako ráno, a naniesla som si na pery trocha lesku, aby som nebola taká bledá. Mama bola prísna, pokiaľ išlo o šetrenie mejkapu, keď sme mali vystupovať či ísť na verejnosť, no v noc, akou je tá dnešná, si obyčajne čosi uchmatnem.

Čo najtichšie som sa vkradla do kuchyne. Vzala som si svoju nedojedenú večeru, starý chlieb a jablko. Všetko som to zabalila. Kráčať pomaly do svojej izby v takúto nočnú hodinu bolo utrpenie, no ak by som to urobila skôr, bola by som zbytočne nervózna.

Otvorila som u seba okno a vyzrela som von na náš maličký dvor. Mesiac veľmi nesvietil, takže som musela najskôr počkať, kým mi oči privyknú na tmu. Na opačnej strane trávniku stál dom na strome – v tmavej noci bolo sotva vidieť jeho obrysy. Keď sme boli mladší, Kota často uviazal na konáre posteľné plachty, takže vyzeral ako loď. On bol kapitán a ja som bola jeho prvý dôstojník. Moje povinnosti zahrňovali hlavne zametanie podlahy a prípravu jedla, čiže zeme a halúzok, ktoré som napchala na mamine panvice. Dal si za lyžicu zeme a „jedol“ ju tak, že ju hádzal poza plece. Čiže som musela opäť zametať, ale neprekážalo mi to. Bola som šťastná, že môžem byť s Kotom na lodi.

Rozhliadla som sa. V žiadnom z okolitých domov sa nesvietilo. Nikto sa nepozeral. Opatrne som vyliezla z okna. Kedysi som mala z lezenia modriny, pretože som to robila zle, ale teraz to už išlo ľahko. Rokmi som sa zdokonalila. A nechcela som znehodnotiť jedlo.

Náhľivo som kráčala po trávniku v mojom najkrajšom pyžame. Mohla som si nechať normálne oblečenie, no takto mi bolo pohodlnejšie. Asi bolo jedno, čo mám na sebe, ale v krátkych hnedých šortkách a priliehavej bielej košeli som sa sama sebe páčila.

Vyšplhať sa jednou rukou po stupienkoch priklincovaných k stromu mi už nerobilo žiaden problém. Aj túto zručnosť som si vypestovala tréningom. Každý krok hore prinášal úľavu. Nebolo to bohvieako ďaleko, no tu som mala pocit, akoby bol všetok rozruch z domu kilometer vzdialený. Tu som nemusela byť žiadnou princeznou.

Ako som liezla hore do tej malej boudky, ktorá bola mojím únikom, vedela som, že nie som sama. Ktosi sa ukrýval v tme v kúte oproti. Zrýchlil sa mi dych. Nedokázala som tomu zabrániť. Položila som jedlo a žmúрила do tmy. Postava sa pohla a zasvietila slabú sviečku. Veľa svetla nerobila – nikto v dome nemohol nič vedieť, no stačilo to. Keď votrelec konečne prehovoril, tvár mu ožila šibalským úsmevom.

„Ahoj, kráska.“

KAPITOLA 2

Vliezla som hlbšie do domčeka. Bola to kocka so stenami, ktoré nemohli mať viac ako jeden a pol metra. Dokonca ani Gerad by sa tu nemohol vystrieť. Ale milovala som to tu. Domček mal jeden otvor, cez ktorý sa liezlo dnu, a ešte maličké okienko na protiľahlej stene. Kedysi som dala do jedného rohu starú stoličku, akože stôl na sviečku, a malú rohožku, ktorá bola taká stará, že sedieť na fošniach bolo len o čosi málo pohodlnejšie. Nebola to žiadna sláva, no bolo to moje útočisko. *Naše útočisko.*

„Prosím, nevolaj ma kráska. Najskôr mama, potom May a teraz aj ty. Porazí ma z toho.“ Podľa toho, ako sa na mňa Aspen pozeral, mi bolo jasné, že tá moja teória o tom, že nie som pekná, má trhliny. Usmial sa.

„Nemôžem si pomôcť. Si to najkrajšie stvorenie, aké som kedy videl. Nesmieš mi zazlievať, že to hovorím iba vtedy, keď mám príležitosť.“ Načiahol sa a chytil mi tvár do dlaní. Zadívala som sa do jeho očí.

Viac nebolo treba. Jeho pery sa prisali k mojim a na nič iné

som už nemyslela. Na žiaden Výber, na svoju zúfalú rodinu ani na samotnú Illeu. Vnímala som iba Aspenove ruky na svojom chrbte, ktorými si ma priťahoval k sebe, jeho dych na mojich lícach. Vnorila som ruky do jeho čiernych vlasov, ešte stále mokrých zo sprchy – vždy sa sprchuje v noci, a zaplietla som si prsty do dokonalého malého uzlíka. Voňal po mydle, ktoré vyrába jeho mama. O ten vôňi sa mi snívalo. Odtiahli sme sa od seba a ja som sa neubránila úsmevu.

Nohy mal naširoko rozkročené, a tak som sedela našikmo medzi nimi – ako dieťa, ktoré potrebuje oporu. „Prepáč, že nemám lepšiu náladu. Vieš... dnes nám prišlo to sprosté oznámenie.“

„Ach, áno, ten list,“ vzdychol si Aspen. „My sme dostali dva.“

Samozrejme. Dvojčatá práve dovŕšili šestnásty rok.

Aspen mi popri rozprávaní skúmavo hľadela do tváre. Robil to vždy, keď sme boli spolu, akoby sa snažil čo najviac si ju zapamätať. Už sme sa nevideli viac ako týždeň a obaja sme boli nervózní, keď sme boli od seba viac ako pár dní.

Aj ja som si ho prezrela. Aspen bol zďaleka najpríťažlivejší chlapec v meste – zo všetkých kást. Mal tmavé vlasy, zelené oči a úsmev, ktorým akoby čosi skrýval. Bol vysoký, no nie ozrutne. Štíhly, no nie vychudnutý. V slabom svetle som si všimla, že má pod očami maličké vačky – určite celý týždeň do noci pracoval. Jeho obnosené čierne tričko bolo na niekoľkých miestach len spleťou nití – rovnako ako ošúchané rifle, ktoré nosil takmer každý deň.

Kiežby som mala čas mu ich zaplátať. To bol môj veľký životný cieľ. Nechcela som byť princeznou celej Illey, ale Aspenovou.

Bolelo ma, keď sme boli odlúčení. Skoro som prišla o rozum, keď som rozmýšľala, čo asi robí. A keď už sa to nedalo znieť, hrala som. Za to, akou som dnes muzikantkou, teda vďačím Aspenovi. Privádzal ma do šialenstva.

A to bolo zlé.

Porušovali sme zákon. Aspen bol Šestka. Šestky boli služobníci a iba o jeden stupienok vyššie ako Sedmičky, od ktorých ich delilo len lepšie vzdelanie a zaučenie do práce v domácnosti. Aspen bol múdrejší, ako si ostatní mysleli, a odzbrojujúco krásny. Pre ženu však nebolo zvykom vydať sa za nižšiu kastu. Muž z nižšej kasty mohol ženu požiadať o ruku, no len vo vzácnych prípadoch povedala áno. A keď si niekto zobral človeka z inej kasty, musel vyplniť veľa papierov a počkať asi deväťdesiat dní, kým mohol podniknúť ďalšie právne kroky. Už som od viacerých ľudí počula, že to je preto, aby mali ľudia šancu svoje rozhodnutie ešte zmeniť. Takže tieto intímne schôdzky vonku dávno po skončení zákazu vychádzania... nám môžu dobre zavariť. Nehovoriac o pekle, ktoré mi pripraví mama.

Aspena som však milovala. Milovala som ho už dva roky. A on miloval mňa. Sedel a hladil mi vlasy, a ja som si nevedela predstaviť, že by som sa zúčastnila Selekcie. Svoju lásku som už našla.

„Aký máš z toho pocit? Myslíš Selekciu,“ spýtala som sa.

„Nič proti. Musí si predsa *nejako* nájsť babu, chudáčik.“ V jeho hlase som cítila sarkazmus. Jeho názor ma však naozaj zaujímal.

„Aspen.“

„Dobre, dobre. Nuž, sčasti mi to pripadá smutné. Čo princ nechodí na rande? Teda, to si fakt nevie nikoho nájsť? Ak skúšajú vydať princeznú za iných princov, prečo to isté neurobia preňho? Musí predsa existovať nejaká urodzená žena, ktorá mu bude dosť dobrá. Nechápem to. Takže to je jedna vec.“

„Ale potom...“ Povzdychol si. „Je to aj dobrý nápad. Je to vzrušujúce. Zamiluje sa pred celým národom. A páči sa mi tá myšlienka, že budú šťastní až do smrti a také tie veci. Ktokoľvek môže byť našou ďalšou kráľovnou. Je v tom istá nádej. Akoby som aj ja mohol mať svoj šťastný koniec.“

Prsty mu blúdili po mojich perách. Pohľad jeho zelených očí mi prenikal hlboko do duše a cítila som iskrivé spojenie, ktoré som zažívala iba s ním. Aj ja som pre nás chcela šťastný koniec.

„Takže dvojčatá podporíš v tom, aby sa prihlásili?“ spýtala som sa.

„Áno. Pochop, všetci princa občas vídame – vyzerá ako fajn chlapík. Teda, je nafúkaný, to iste, ale priateľský. A dievčatá sa už nevedia dočkať, až je to smiešne. Keď som dnes prišiel domov, tancovali po dome. A niet pochyb o tom, že to rodine prospeje. Mama si robí nádeje, pretože za našu rodinu máme hneď dve želiezka v ohni.“

Toto boli prvé dobré správy o tej hroznej súťaži. Nemôžem uveriť, že som bola taká zaujatá sebou, že som nepomyslela na Aspenove sestry. Ak by jedna z nich išla, ak by jedna vyhrala...

„Aspen, uvedomuješ si, čo by to znamenalo? Keby Kamber či Celia vyhrala?“

Privinul si ma bližšie k sebe, perami sa mi obtieral o čelo. Jednou rukou ma hladil po chrbte.

„Na nič iné som dnes nemyslel,“ povedal. Jeho rozhodný hlas potlačil všetky ďalšie myšlienky. Chcela som len, aby sa ma dotýkal, zasypal bozkmi. A presne tam táto noc viedla, no zaškvrkanie jeho žalúdka ma vrátilo do reality.

„Och, počkaj, priniesla som nám niečo pod zub,“ povedala som ticho.

„Áno?“ Bolo vidieť, že sa snaží ovládať, no svoje nadšenie nemohol úplne zamaskovať.

„Po tomto kurati sa budeš zalizovať. Urobila som ho sama.“

Našla som svoj malý balíček a podala ho Aspenovi, ktorý ho začal, na svoje pomery, pomaly jesť. Odhryzla som si raz z jablka, aby mal pocit, že to jedlo je pre *nás oboch*, no potom som si sadla a nechala ho dojesť zvyšok.

U nás bol nedostatok jedla, no u Aspenu bola zúfalá situácia. Jeho práca bola fyzicky namáhavejšia ako naša, dostával však omnoho menší plat. V jeho rodine nikdy nebolo dosť jedla. Bol najstarší zo siedmich detí a rovnako, ako som ja začala pomáhať svojej rodine, len čom som mohla, Aspen ustúpil ostatným. Vzdal sa svojho podielu jedla v prospech svojich súrodencov a mamy, ktorá bola neustále vyčerpaná z práce. Otec mu zomrel pred tromi rokmi a celá rodina od neho závisela takmer vo všetkom.

S uspokojením som sledovala, ako si z prstov oblizuje korenie z kuraťa a púšťa sa do chleba. Nemala som potuchy, kedy jedol naposledy.

„Si výborná kuchárka. Raz niekoho urobíš veľmi tučným a šťastným,“ povedal s ústami plnými jablka.

„To *ty* budeš ten šťastný tučko. To predsa vieš.“

„Ach, tak na tuky!“

Keď sme sa dosmiali, povedal mi, čo sa udialo odvtedy, keď som ho videla naposledy. Robil nejakú úradnícku prácu pre jednu z tovární, ktorá si ho podrží ešte budúci týždeň. Jeho mama konečne začala pravidelne pracovať ako upratovačka v domácnosti pre zopár Dvojok v našej oblasti. Dvojčatá boli smutné, pretože ich mama donútila prestať po škole navštevovať divadelný krúžok, aby mohli viac pracovať.

„Chcem sa poohliadnuť po nejakej robote na nedele, aby som zarobil o čosi viac. Nerád vidím, keď sa musia vzdať niečoho, čo tak veľmi milujú.“ Povedal to s nádejou v hlase, akoby to naozaj bolo uskutočniteľné.

„Aspen Leger, ani sa neopováž! Už teraz sa ideš zodrať.“

„Ach, Mer,“ zašepkal mi do ucha. Na tele mi naskočili zimomriavky. „Poznáš Kamber a Celiu. Potrebujú spoločnosť. Nemôžu len dokola upratovať a písať. Nemajú to v povahe.“

„Ale nie je od nich fér očakávať, že všetko budeš robiť ty, Aspen. Presne viem, čo k sestram cítíš, no musíš sa šetriť. Ak ich naozaj miluješ, dáš lepší pozor aj na ich opatrovníka.“

„Neboj sa nič, Mer. Cítim, že sa budeme mať lepšie. Nebudem to robiť večne.“

Ale bude. Pretože jeho rodina bude stále potrebovať peniaze. „Aspen, viem, že to zvládneš. Ale nie si superhrdina. Nemôžeš čakať, že budeš schopný zabezpečiť každého, koho miluješ. Pochop... nemôžeš robiť všetko.“

Chvíľu sme mlčali. Dúfala som, že si moje slová zobral k srdcu a uvedomil si, že ak nezvoľní tempo, uštvie sa. U Šestiek, Sedmičiek či Osmičiek nebola smrť vyčerpaním nič neobvyklé. Nedokázala som to akceptovať. Pritlačila som sa tesnejšie k jeho hrudi a snažila som sa vytisnúť ten obraz z hlavy.

„America?“

„Áno?“ zašepkala som.

„Prihlásiš sa do Selekcie?“

„Nie! Samozrejme, že nie! Nechcem, aby si niekto myslel, že by mi vôbec *napadlo* vziať si nejakého cudzinca. Milujem *teba*,“ povedala som vážne.

„Chceš byť Šestkou? Stále hladná? Stále sa báť, čo bude zajtra?“ spýtala sa. V jeho hlase som počula bolesť, ale aj oprávnenú otázku: ak by som si mala vybrať medzi palácom so služobníctvom a trojizbovým bytom s Aspenovou rodinou, čo by som chcela úprimne viac?

„Aspen, my to zvládneme. Máme čosi v hlave. Poradíme si.“ Snažila som sa tomu uveriť.

„Vieš, že to nie je pravda, Mer. Vždy budem musieť byť rodine oporou, nie som typ, ktorý uteká.“ Trochu som sa zavrtela v jeho náručí. „A ak by sme mali deti...“

„Keď“ budeme mať deti. A budeme opatrní. Kto povedal, že musíme mať viac ako dve?

„Vieš, že to nie je v našich rukách!“ Cítila som, ako sa v mu v hlase stupňuje zlosť.

Nemohla som mu to vyčítať. Tí majetnejší mohli svoje prírastky do rodiny regulovať. Štvorky či ešte nižšie kasty sa museli o seba postarať sami. Toto bolo témou našich hádok posledných šesť mesiacov, odkedy sme začali vážne hľadať spôsob, ako byť spolu. Deti boli divoká karta. Čím viac detí, tým viac pracujúcich rúk. Ale na druhej strane aj viac hladných krkov...

Opäť sme sa odmlčali. Nevedeli sme, čo na to povedať. Aspen mal temperamentnú povahu – často sa v hádke nechal uniesť. Bolo lepšie, keď v sebe hnev zadusil, skôr ako mu prerástol cez hlavu, a vedela som, že práve o to sa teraz snaží.

Nechcela som, aby mal obavy či aby bol rozrušený. Naozaj som mala pocit, že to zvládneme. Ak budeme pripravení na všetko, čo dokážeme, zvládneme aj to, čo nedokážeme. Možno som bola príliš optimistická, možno príliš zamilovaná, ale naozaj som verila, že ak budeme s Aspenom niečo veľmi chcieť, dokážeme to uskutočniť.

„Myslím, že by si to mala urobiť,“ povedal odrazu.

„Urobiť čo?“

„Prihlásiť sa do Selekcie. Myslím, že by si do toho mala ísť.“

Vyjavene som naňho pozrela. „Preskočilo ti?“

„Mer, počúvaj.“ Ústa mal milimetre od môjho ucha. To nebolo fér – vedel, že ma to rozptyľuje. Jeho hlas bol šeptavý a pomalý, akoby hovoril niečo romantické, hoci jeho slová svedčili o opaku. „Ak by si mala šancu na niečo lepšie a pre mňa by si ju nevyužila, nikdy by som si to neodpustil. Nezniesol by som to.“

Rýchlo som vydýchla. „Je to smiešne. Zúčastnia sa tisícky dievčat. Nikdy ma nevyberú.“

„Ak tá nevyberú, prečo ti to potom prekáža?“ Rukami mi šúchal ramená. Tým ma vždy odzbrojil. „Chcem len, aby si sa prihlásila. Aby si to skúsila. Ak sa prihlásiš, tak pôjdeš. A ak nie, aspoň si nebudem musieť vyčítať, že som ti v tom bránil.“

„Ale ja ho nemilujem, Aspen. Ani sa mi nepáči. Ani ho *nepoznám*.“

„Nikto ho nepozná. O to ide, možno sa ti zapáči.“

„Aspen, prestaň. Milujem *teba*.“

„Aj ja ťa milujem.“ Pomaly ma pobožkal, aby svoje slová potvrdil. „Ak ma miluješ, urob to, aby som sa nezbláznil z myšlienok, čo by bolo keby.“

Keď si niečo vzal do hlavy, nemala som šancu. Nevedela som mu totiž ublížiť. Robila som všetko, čo bolo v mojich silách, aby som mu uľahčila život. A mala som pravdu. Šanca, že by ma vybrali, je nulová. Mala by som to proste strpieť – všetci sa potešia, a keď ma nevyberú, už mi s tým dajú pokoj. Ak mama uvidí, že som sa aspoň snažila, ľahšie privoľí, keď Aspen raz našetrí dosť peňazí, aby ma mohol požiadať o ruku.

„Prosím!“ dýchol mi do ucha. Telom sa mi prehnali príjemné zimomriavky.

„Tak dobre,“ zašepkala som. „Urobím to. Ale zapamätaj si, že nechcem byť žiadna princezná. Chcem byť len tvojou ženou.“

Pohladel ma po vlasoch.

„Raz budeš.“

Muselo to byť tým svetlom. Alebo jeho nedostatkom. Pretože by som prisahala, že keď to hovoril, mal v očiach slzy. Aspen si už prežil veľa, no plakať som ho videla iba raz – keď na námestí bičovali jeho brata. Malý Jemmy ukradol nejaké ovocie z vozíka na trhu. S dospelým by prebehol rýchly proces. Podľa toho, koľko toho ukradol, by buď skončil vo väzení, alebo by bol odsúdený na smrť.

Jemmy mal iba deväť rokov, takže trestom bola bitka. Aspenova mama nemala dosť peňazí, aby ho vzala k riadnemu doktorovi, a tak má Jemmy dodnes celý chrbát posiaty jazvami.

V tú noc som pri svojom okne čakala, kedy sa objaví Aspen a vylezie do domčeka na strome. Potom som sa k nemu pritulila. Asi hodinu mi plakal do náručia a nariekal, že keby pracoval viac, keby sa viac snažil, Jemmy by nemusel kradnúť. A aké je to nefér, že Jemmy musel trpieť za to, že on zlyhal.

Bolo to ubíjajúce, pretože to nebola pravda. To som mu však nemohla povedať: nepočúval by ma. Aspen nosil ťarchu ostatných na svojich pleciach. Nejakým zázračným spôsobom som sa medzi tých ľudí začlenila aj ja. A tak som sa ho aspoň za seba snažila čo najviac odbremeniť.

„Zaspievala by si mi? Niečo pekné na zaspatie?“

Usmiala som sa. Veľmi rada som mu spievala. Usadila som sa v jeho tesnej blízkosti a spustila som tichú uspávanku.

Chvíľu ma nehybne počúval, no potom jeho prsty mimovoľne zabľúdili za moje ucho. Roztvoril mi naširoko golier na košeli a krk aj uši mi zasypal bozkami. Potom mi vyhrnul krátky rukáv a bozkal ma smerom dolu po ruke tak ďaleko, ako len dosiahol. Zovrelo mi hrdlo. Robil to takmer vždy, keď som spievala. Myslím, že sa mu viac páčil môj chrapľavý dych ako samotný spev.

Onedlho sme už ležali zapletení do seba na špinavej, tenkej rohožke. Aspen si ma vytiahol na seba a ja som mu česala strapaté vlasy prstami ako uhranutá. Horúčkovito a silno ma bozkával. Cítila som, ako mi zabára prsty do pása, do chrbta, do bokov a do stehien. Vždy ma prekvapilo, že mi všade nezostali maličké odtlačky prstov.

Boli sme opatrní. Vždy sme prestali tesne pred vyvrcholením našej túžby. Akoby sme už beztak neporušili dosť zákonov. Nap-

riek tomu, bez ohľadu na obmedzenia, ktorým sme čelili, som si nevedela predstaviť, že by sa niekto v Illei miloval vášnivejšie ako my.

„Milujem ťa, America Singer. Budem ťa milovať, kým budem na tomto svete.“ V jeho hlase bola hlboká emócia, na ktorú som nebola pripravená.

„Milujem ťa, Aspen. Vždy budeš mojím princom.“

Bozkával ma, až kým nevyhorela sviečka.

Museli to byť hodiny, viečka mi oťaželi. Aspen na vlastný spánok nikdy nedbal, no vždy ho trápil ten môj. Ospanlivo som teda zliezla po rebríku – s tanierom a mincou v ruke.

Aspen miloval, keď som spievala. Zbožňoval to. Občas, keď vôbec nič mal, ma za pesničku odmenil mincou. Keď ušetril nejakú mincu, chcela som, aby ju dal svojej rodine. Nepochybne potrebovali každý cent. Ale na druhej strane všetky tie centíky – keďže som sa ich neodvažovala minúť, boli mojou pripomienkou všetkého, čo je Aspen pre mňa ochotný urobiť, všetkého, čo som preňho znamenala.

Vo svojej izbe som vytiahla maličkú nádobku na mince zo skryše a započúvala sa do radostného štrngotu, ktorý vydávali jej nový nájomníci, keď narážali do svojich starších susedov. Desať minút som sa dívala von oknom a čakala, kým neuvidím Aspenov tieň, ako lezie z domčeka a odchádza zadnou cestou.

Ešte chvíľu som ostala hore. Rozmýšľala som o Aspenovi a o tom, ako veľmi ho milujem a aké to je, keď on miluje mňa. Cítila som sa jedinečná, úžasná, nenahraditeľná. Žiadna kráľovná a žiaden trón mi nemohli dať väčší pocit dôležitosti.

S touto myšlienkou, bezpečne ukotvenou v mojom srdci, som zaspala.

KAPITOLA 3

Aspen bol v bielom. Vyzeral ako anjel. Stále sme boli v Karolíne, no nablízku nikto nebol. Boli sme sami, no vystačili sme si. Aspen posplietal vetvičky, z ktorých mi urobil korunu, a bolo nám spolu dobre.

„America,“ skríkla mama a vytrhla ma tak zo sna.

Zasvietila. Oči ma pálili od svetla. Pretrela som si oči, aby si naň lepšie privykli.

„Vstávaj, America. Chcem ti niečo navrhnúť.“ Pozrela som sa na budík. Práve bolo sedem. To znamená... päť hodín v posteli.

„Viac spánku?“ zamrmlala som.

„Nie, zlatko, posad' sa. Musím si s tebou vážne pohovoriť.“

S námahou som sa posadila – oblečenie som mala celé dokrkvané a vlasy mi stáli na všetky strany. Mama stále tleskala a tleskala, akoby ma tým poháňala.

„No tak, America. Potrebujem, aby si vstala.“

Zívla som. Dvakrát.

„Čo chceš?“ spýtala som sa.

„Aby si sa prihlásila do Selekcie. Určite budeš úžasnou princeznou.“

Na tento rozhovor bolo príliš skoro ráno.

„Mama, vážne, ja...“ Povzdychla som pri spomienke na to, čo som včera v noci sľúbila Aspenovi: že to aspoň skúsim. No teraz, v dennom svetle, som si už nebola istá, či sa do toho dokážem prinútiť.

„Viem, že si proti tomu, no napadlo mi, že s tebou uzavriem dohodu. Uvidíme, či potom zmeníš názor.“

Zbystrila som. Čo by mi mohla ponúknuť?

„Včera som sa rozprávala s tvojím otcom a rozhodli sme sa, že už si dosť stará na to, aby si zvládla samostatnú prácu. Na klavíri hráš rovnako dobre ako ja, a ak sa budeš o trochu viac snažiť, aj na husliach budeš dokonalá. A tvoj hlas, nuž, ak mám hovoriť za seba, krajšieho niet v celej provincii.“

Otápene som sa usmiala. „Ďakujem, mama. Naozaj.“ Na samostatnej práci mi však nezáležalo. Nechápala som, čím ma to malo nalákať.

„Nuž, to nie je všetko. Už teraz môžeš ísť pracovať sama... a nechať si polovicu zo všetkého, čo zarobíš.“ Ako to hovorila, skrúcala tvár.

Vytreštila som oči.

„Ale iba ak sa prihlásiš do Selekcie.“ Začala sa usmievať. Vedela, že tým si ma získa, i keď asi očakávala väčší vzdor. Ako som však mohla vzdorovať? Beztak som sa už chystala prihlásiť, a teraz ešte môžem aj zarobiť vlastné peniaze! Mohla by som ich dať Aspenovi. Ak budeme spoločne šetriť, možno budeme môcť náš vzťah prezradiť skôr, ako som si myslela.

„Vieš, že súhlasiť môžem len s tým prihlásením, však? Nemôžem ich donútiť, aby ma vybrali.“

„Áno, viem. Ale za pokus to stojí.“

„Páni, mami.“ Pokrútila som hlavou, ešte stále v šoku. „Dobre teda, vypíšem si prihlášku. S tými peniazmi to myslíš vážne?“

„Isteže. Skôr či neskôr si aj tak pôjdeš vlastnou cestou. A spravovať svoje vlastné peniaze ti len prospeje. Nezabudni však, prosím, na svoju rodinu. Stále ťa potrebujeme.“

„Nezabudnem, mama. Ako by som aj mohla, keď ma stále sekúruješ?“ Žmurkla som, mama sa zasmiala a tým bola naša dohoda spečatená.

Osprchovala som sa a snažila som sa prebrať si v hlave všetko, čo sa stalo za posledných necelých dvadsaťštyri hodín. Jednoduchým vyplnením prihlášky si získam uznanie svojej rodiny, poteším Aspena a zarobím dosť peňazí na to, aby sme sa mohli vziať!

Peniaze mi obavy nerobili, no Aspen trval na tom, aby sme mali vlastné úspory. Právne úkony samy niečo stáli a po svadbe sme chceli mať malú rodinnú oslavu. Spočítala som si, že našetriť na to by nám netrvalo dlho, no Aspen chcel viac. Ak by som si našla stálu prácu, možno by nakoniec uveril, že nebudeme stále len živiť.

Keď som sa osprchovala, učesala som sa a na oslavu som si naniesla aj vrstvičku mejkapu. Potom som zašla do šatníka a obliekla som sa. Nemala som veľmi z čoho vyberať. Skoro všetko som mala béžové, hnedé alebo zelené. Mala som aj zopár krajších šiat, ktoré som nosila do práce, no tie už dávno vyšli z módy. Ale takto to chodilo. Šestky a Sedmičky boli takmer vždy v riflovine či v niečom hrubom. Päťky sa obliekali nevýrazne, pretože umelci aj tak stále nosili pracovné plášte a speváci či tanečníci sa potrebovali vyfintiť len na vystúpenia. Vyššie kasty nosili občas kaki a riflovinu, no vždy takým spôsobom, ktorý ten materiál pozdvihol na úplne inú úroveň. Akoby nestačilo, že mohli mať, na čo si len pomysleli, ešte sa museli aj predvádzať a robiť z našich handier čosi luxusné.

Obliekla som si svoje kaki šortky a zelenú blúzku – zďaleka tie najzaujímavejšie kúsky, aké som vlastnila – a pred odchodom do obývačky som sa ešte obhliadla v zrkadle. Dnes som sa cítila pekná. Možno to bolo len tým vzrušením v mojich očiach.

Mama sedela v kuchyni s otcom a čosi si pohmkávala. Obaja sa na mňa zopárkrát pozreli, no ani ich uprené pohľady ma nijako nevykoľajili.

Keď som vzala do ruky ten list, prekvapil ma kvalitný papier. Ničoho takého som sa predtým nedotýkala. Bol hrubý a mal trochu zdrsnený povrch. Na okamih ma šokovala jeho váha, ktorá mi pripomenula závažnosť toho, čo sa chystám urobiť. V hlave mi naskočili dve slová: čo ak?

Tie myšlienky som však zaplašila a začala som písať. Malo to dosť jasnú štruktúru. Vyplnila som svoje meno, vek, kastu a kontakt na seba. Musela som napísať aj svoju výšku a váhu, aké mám vlasy, oči aj farbu pokožky. S radosťou som napísala, že ovládam tri jazyky. Väčšina hovorila aspoň dvoma, no mama naliehala, aby sme sa naučili po francúzsky a po španielsky, pretože tieto jazyky sa v niektorých častiach krajiny stále používajú. Pomáhala to aj pri spievaní. Existovalo veľa pekných pesničiek vo francúzštine. Bolo treba vyplniť aj dosiahnutý stupeň vzdelania, čo sa mohlo dosť líšiť, keďže len Šestky a Sedmičky chodili do štátnej školy a mali za sebou ročníky v pravom slova zmysle. Ja som svoje vzdelávanie už skoro skončila. Ako špeciálne schopnosti som uviedla spievanie a všetky nástroje, na ktorých viem hrať.

„Myslíš, že spanie sa ráta medzi špeciálne schopnosti?“ spýtala som sa otca, akoby som to skutočne zvažovala.

„Áno, napíš to. A nezabudni spomenúť, že dokážeš zjesť celú porciu jedla za necelých päť minút,“ odvetil. Bola to pravda. Jedlo som skoro až vdychovala.